

Els projectes de treball a l'etapa de primària

Títol: Els projectes de treball a l'etapa de primària. **Target:** Maestros infantil y primaria. **Asignatura:** Conocimiento del medio. **Autor:** Carmen Veracruz Ribes Melià, Diplomada en magisterio. Educación Primaria, Maestra de Primaria.

INTRODUCCIÓ

No hi ha alumnes bons i dolents, ni tontos i llestos, ni lents i ràpids. Hi ha alumnes diversos i mestres que han d'intentar trobar la manera de treballar amb tots ells. I tot això no s'aconsegueix només amb els llibres de text o les fitxes. Cal treballar des d'altres dinàmiques i metodologies que afavoreixin la interacció. Cal un programa de treball molt més ampli, que englobi altres àrees, altres professors, altres mètodes de treball i, fins i tot, un ambient d'escola. En aquest sentit, aquesta experiència d'engegar una sèrie de projectes comuns a nivell d'escola no poden ser un bolet aïllat. Es tracta d'anar incorporant certes metodologies de manera sistemàtica que permeten assegurar, des d'Infantil i fins a Cicle Superior, l'assoliment d'unes estratègies mínimes i bàsiques, i desenvolupar el pensament i el raonament.

HEM PARLAT DE

- Projectes
- altres metodologies de treball
- motivació i curiositat de l'alumnat.

ELS PROJECTES DE TREBALL A L'ETAPA DE PRIMÀRIA

Els projectes de treball ja són presents a moltes escoles de Catalunya. Em va motivar escriure aquestes línies el veure els resultats obtinguts a les aules utilitzant aquesta metodologia.

La ZER Mediterrània fa uns tres anys que es va iniciar en el projecte d'innovació educativa treball per projectes.

Durant dos cursos escolars una formadora ens vingué a formar sobre el treball per projectes. També comptarem amb una assessora la qual via telemàtica ens solucionava els dubtes o inquietuds de com portar endavant la nostra aula aquest tipus de treball.

A continuació us explicaré a grans trets com poden iniciar-se en aquesta metodologia.

El primer que hem de saber és

QUÈ ÉS UN PROJECTE DE TREBALL?

Un Projecte de Treball és un treball d'investigació que parteix de la curiositat i inquietuds dels xiquets que el duren a terme (mitjançant un treball cooperatiu en un entorn democràtic) i que pretén aconseguir informació al voltant de les inquietuds inicials, però que la seva finalitat està fonamentalment en la riquesa i autenticitat del mateix procés d'elaboració del projecte.

COM COMENÇAR A FER UN PROJECTE?

El primer que cal per part del mestre/a, és estar motivat/da a experimentar en noves metodologies de treball amb l'alumnat. Per part dels alumnes, cal escollir un tema (sempre elegit i consensuat per l'alumnat). Una vegada escollit, hem de formular-los la pregunta als alumnes del QUÈ SABEM? La mestra ho va anotant a un full. Una vegada tenim escrit el què sabem, passem a la segona fase, què és una de les més importants, el QUÈ VOLEM SABER?

Estaria bé que l'alumnat pogués escriure les preguntes que han fet en tires de cartolina. El primer dubte que els podem plantejar és de quina manera hem de tallar (dividir / fer parts) la cartolina, per tal que ens surten tires de la mateixa mida. Aquesta activitat es pot fer en petits grups. Cada grup caldrà que expliqui a la resta de grups com ho ha fet (hi ha diferents possibilitats). (Treball matemàtic i de llengua).

Caldria que en fer els grups, cada membre tingués el seu rol. Per exemple: el secretari/a que anotarà el procés de resolució del problema, el moderador/a que s'encarregarà de què tothom participi, que no s'aixequi massa la veu, el respecte... i un o dos portaveus que seran els encarregats d'explicar a la resta de la classe com ho han fet.

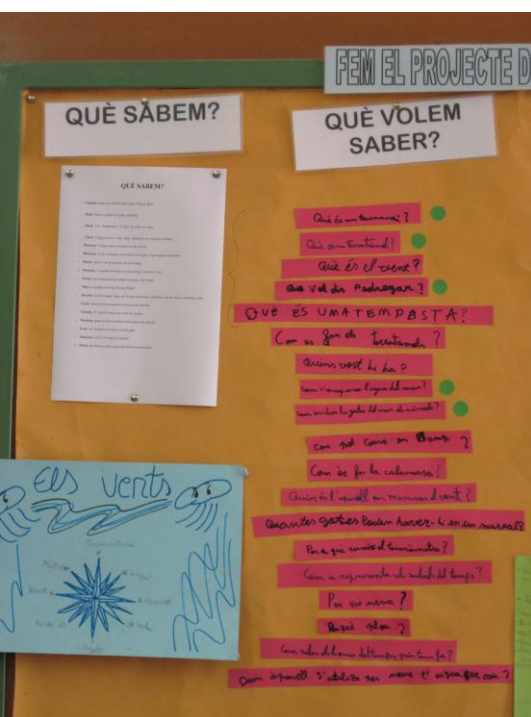
Un cop tallades les cartolines, caldria que escriguessin les preguntes. Per a què? Doncs per a que l'alumnat sigui el que pensi un criteri o diferents criteris per organitzar les preguntes. Us sorprendreu!! Sí que són capaços de fer-ho. (Mates / llengua).

Després, fem el desplegament de totes les preguntes. La consigna que donem a l'alumnat és: "Cal que fesseu grups amb les preguntes que teniu a sobre de la taula, la manera d'agrupar-les serà com vosaltres vulguésseu. Els podreu posar l'exemple de que si tenen una taula, un armari i una llibreta, quin grup farien? Segur que et contestarien que la taula i l'armari aniran junts al mateix grup. Els preguntem el perquè i ens diren perquè són mobles". En l'agrupació de les seves preguntes serà el mateix.

Un cop tinguen una mica clars els grups que volen fer, els demanarem que facin cartells amb la paraula/paraules en què ells han pensat per agrupar les preguntes i que els vaguen posant davant de cada grup de preguntes.

A continuació penjarem les preguntes amb el seu cartellet a una paret on tot l'alumnat les pugui veure. Ens ho mirarem entre tots i decidirem si hi ha alguna pregunta que no està al lloc que pensem..., sempre caldrà una justificació i l'explicació de per què l'hem ficat a aquell grup. Les preguntes que no sapiguem a quin grup posar, crearem un cartell que digue ALTRES.

Un cop fets els grups de preguntes... caldria que entre tots busquessem a la biblioteca de l'escola i/o a la de l'aula els diferents llibres que tenim que pensem que ens poden ajudar a respondre a les preguntes que ens hem plantejat. Quan trobem alguna cosa, el que farem és ficar-li un punt de llibre al llibre del mateix color que el grup que hem fet. D'aquesta manera ens serà més fàcil buscar i escollir el llibre que ens ajudarà a respondre cada pregunta en concret.

Un cop trobats els llibres, caldrà que ens els fullegem durant una estona per tornar a fer una segona classificació tenint en compte les preguntes plantejades.

Els classificarem segons al grup de preguntes que ens responguen i els deixarem tots exposats al racó del projecte. Demanarem a l'alumnat que porten de casa seva els llibres que tinguen, però tenint en compte que ens han d'ajudar a respondre les preguntes que ens hem plantejat.

Per contestar a les preguntes ho podem fer de diferents maneres:

1. Cada alumne pot escollir la pregunta que vol respondre i per tant, caldrà que escollisques el llibre més adequat per elaborar la resposta.

D'esta forma cada alumne/a, es farà expert en una pregunta, la qual després haurà d'exposar a la resta del grup o bé en petit grup. La família podrà ajudar als seus fills a sintetitzar la informació, fer mapes conceptuals, un mural....

Caldrà que cada alumne/a que respongue una pregunta, ens ensenye d'on ha tret la informació, quina ha estat la seua eina de consulta. Entre tots podem col·laborar i/o ampliar la informació a la pregunta en qüestió. Entre tots, redactarem la resposta.

2. Una altra possibilitat és fer grups d'investigació i que cada grup s'encarregue de respondre a una pregunta. Com ja t'he explicat abans, els membres del grup hauran de tindre un rol cadascú (secretari/a, moderador/a i portaveu). El treball cooperatiu és molt important. Cada grup explicarà a la resta de la classe la informació que han trobat i la resposta que han elaborat. Per tant, a cada sessió l'alumnat treballarà en petit grup, resolent diferents preguntes.

Hi ha altres maneres d'organitzar l'alumnat, però aquests són una de tantes!

Avaluació: observació directa i sistemàtica per part del mestre, prova escrita, fer una breu exposició a altres cursos de l'escola per ensenyar el què hem après. ●

Bibliografía

Llibres i articles

Com es pot treballar per projectes amb alumnat amb necessitats educatives especials. A: Guix, núm 234 (març 1997), p.63-69

Aprendre junts a través dels projectes de treball. Muñoz, Dora i Sbert, Maite. A: Perspectiva Escolar, núm 184 (abril 1994), p.43-49

La Terra un univers": és això un projecte? Febrer, Mercè de; CEIP Seat, Barcelona. A: Guix d'Infantil, núm 1 (maig/juny 2001), p.27-33

Bloc: Zonatic-n

Aprentatge per Projectes+TIC=innovació

<http://phobos.xtec.cat/crp-tarragones/zonatic-n/2007/01/10/aprenentatge-per-projectes-tic-innovacio/>

Experiències d'escoles:

CEIP Antoni Roig de Torredembarra

Llegir i escriure utilitzant els projectes – Rosalia Girol i Judith Soler
<http://www.xtec.cat/sgfp/lectoescriptura/experiencies/tar/tarragexp7.pdf>

CEIP Escola Dovella de Barcelona - Treball per projectes

<http://xtec.cat/ceipdovella/projectesdetreball.html>